

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 11CoPr/2/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6719205031
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 01. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Renáta Deáková
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2021:6719205031.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Renáty Deákovvej a sudcov JUDr. Ing. Jána Gandžalu PhD. a JUDr. Jozefa Zlochu ako členov senátu, v spore žalobcu P. S., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom T. M. XXX, XXX XX, podnikajúceho pod obchodným menom P. S. - S., G.: 11926384, so sídlom T. M. XXX, XXX XX, právne zastúpeného advokátom JUDr. Rudolfom Fajbíkom, so sídlom advokátskej kancelárie v Banskej Štiavnici, Dobšinského 14, 969 01, proti žalovanej Q. I., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom T. M. XXX, XXX XX, o určenie, že žalobca sa zbavuje zodpovednosti za škodu spôsobenú pri pracovnom úraze žalovanej, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Zvolen č.k. 14Cpr/9/2019 - 195 zo dňa 18.06.2020, takto

rozhodol:

I. Rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e** .

II. Žalovaná **m á** nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalobcovi v rozsahu 100%.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd odvolaním napadnutým rozsudkom zamietol žalobu (prvý výrok) a žalobcovi uložil povinnosť zaplatiť žalovanej náhradu trov konania v rozsahu 100% do 3 dní od právoplatnosti uznesenia súdu o určení výšky náhrady trov konania (druhý výrok).

1.1 Z jeho dôvodov vyplýva, že vychádzajúc §192 ods. 1, §195 ods. 1,2,6, §196 zákona č. 311/2001 Z.z. Zákonníka práce (ďalej v texte aj len „ZP“) konštatoval skutkový stav, že na základe písomnej pracovnej zmluvy zo dňa 30.04.2015 bola žalovaná na dobu určitú od 01.05.2015 do 22.12.2015 v pracovnom pomere u žalobcu v pracovnej pozícii strojársky robotník s miestom výkonu práce M.-M. XXX. Podľa pracovnej náplne obsluhovala a vykonávala (okrem iného) lisovanie na výstredníkových a hydraulických lisochoch.

1.2 Dňa 22.09.2015 žalovaná utrpela ťažký pracovný úraz; po úraze poskytli kolegovia žalovanej prvú pomoc a zamestnávateľ v zastúpení P. S. starším žalovanú odviezol svojím motorovým vozidlom do nemocnice v N. nad M., kde po vykonanom operačnom zákroku žalovaná zostala hospitalizovaná; žalovaná pri úraze utrpela traumatické amputácie (strata časti tela).

1.3 Zamestnávateľ písomne oznámil úraz inšpektorátu práce dňa 28.09.2015, žalovaná požiadala inšpektorát práce listom zo dňa 07.10.2015 o prešetrenie úrazu, kde podrobne uviedla popis úrazu s ťažkou ujmom na zdraví, ktorú nezavinila.

1.4 Inšpektorát práce v Banskej Bystrici so sídlom Partizánska cesta 98, Banská Bystrica (ďalej aj len „inšpektorát práce“ alebo aj „IP“) v protokole zo dňa 04.11.2015 č.: G.-XX-XX-X.X/P-JX-XX, číslo úrazu: N.-XX/XXXX (ďalej aj len „protokol“) konštatoval, že ohliadka miesta úrazu nebola vykonaná, miesto úrazu nebolo ponechané v pôvodnom stave, bezprostredne po úraze bola vyhotovená čiastočná fotodokumentácia miesta úrazu (stav prepínača pracovných režimov lisu); príkaz na vykonanie zmien

oproti pôvodnému stavu dal P. S. z dôvodu pokračovania vo výrobe; príčinou úrazu bola nesprávna organizácia práce.

1.5 Zo spisu Inšpektorátu práce Banská Bystrica č. 360/15-1.0/pok. (aktuálne pripojeného v spise Okresného súdu Žiar nad Hronom sp.zn. 27Cb/4/2019) vyplýva, že žalovaná na pracovnú zmenu nastúpila o 14.00 hod, od 16.40 hod pracovala na výstredníkovom lise D kde vykonávala operáciu č. XXX podľa technologického postupu na lisovanie a montáž zostavy Benteler cv 241-022 (302-287), ktorá pozostávala zo zlisovania vonkajšieho dielu papierovej vložky a vnútorného dielu zostavy Benteler do výsledného výlisoku. Žalovaná vyberala výlisok z lisu pravou rukou (je praváčka); pri tomto pracovnom postupe sa nezlisovaná zostava vloží do lisovacieho nástroja, skontroluje sa uloženie všetkých troch dielov a dvojručným spustením lisu sa zostava zlisuje, pričom lisovanie sa vykonáva v režime jednotlivých zdvihov. Po zlisovaní zostavy a zastavení barana v hornej východzej polohe sa výlisok rukou vyberie z lisu a odloží na stranu na ďalšie spracovanie. Tento postup žalovaná opakovala až do prestávky o 18.00 hod a po prestávke od 18.30 hod pokračovala v rovnakej činnosti. Asi pri 35. výlisoku po prestávke sa jej zasekol baran pri lisovaní v polovici cesty smerom dole, ktorú chybu nevedela sama odstrániť, preto požiadala o pomoc kolegyňu P. N., sediacu za ňou, ktorá chybu bližšie nezisteným spôsobom odstránila a lis sfunkčnila. Žalovaná pokračovala v práci na lise a urobila ešte asi 19 kusov výlisokov; o 18.50 hod vo chvíli, keď po zdvihu barana vyberala pravou rukou výlisok z lisovacieho stroja, sa neočakávane spustil režim opakovaných zdvihov lisu a došlo ku devastačnému poraneniu prstov pravej ruky žalovanej v lisovacom nástroji, hoci hneď po prvom zdvihu žalovaná poranenú ruku z lisu vytiahla, pričom lis sa stále opakovane zdvíhal. P. N. vtedy stála asi 2 až 3 metre od lisu na ľavej strane, videla, že lis vykonáva opakované zdvihy, preto ihneď priskočila k lisu a vypla ho červeným STOP tlačítkom na ovládacom paneli lisu.

1.6 Výstredníkový lis LENP63A môže pracovať v niekoľkých režimoch; režimy práce lisu sa prepínajú uzamykateľným prepínačom; zamestnávateľ stanovil povinnosti obsluhy a povinnosti zoraďovača lisu internými predpismi, s ktorými boli zamestnanci, obsluhujúci lis a zoraďovač lisu preukázateľne oboznámení. Medzi povinnosti obsluhy lisu patrí aj odblokovanie lisu po predčasnom zastavení barana, ktoré môže nastať, keď tlačidlá obojručného spúšťania lisu uvoľnia skôr, než sa baran dostane do druhej polovice zdvihu. Odblokovanie sa vykoná prepnutím prepínača režimov práce lisu do polohy tipovanie, baran sa zdvihne tlačítkom zdvihu do východzej polohy a prepínač režimov sa znovu prepne do polohy jednotlivé zdvihy. Aby mohla obsluha lisu tento postup v prípade potreby vykonať, musí byť prepínač režimov práce lisu odomknutý, o čom sa inšpektori práce presvedčili počas vyšetrovania úrazu dňa 15.10.2015 priamo na predmetnom lise. Skutočnosť, že prepínač režimov práce lisu je odomknutý (kľúč je trvalo zasunutý v zámku prepínača), potvrdili aj zamestnanci, obsluhujúci lis, pričom inšpektori uvedené zistili aj z fotografie prepínača režimov práce lisu, vyhotovenej zamestnávateľom po pracovnom úraze žalovanej.

1.7 Medzi povinnosti zoraďovača lisu v zmysle interného usmernenia organizácie patrí po upnutí nástroja zoradenie lisu odskúšanie bezpečnostných prvkov a uzamknutie funkčnosti bezpečnostných prvkov lisu. V návode na obsluhu výstredníkového lisu LENP63A sa uvádza: 9.3 Prevádzkovanie lisu. Popis režimov práce stroja... „Po nastavení prepínača V2 na zvolený spôsob ovládania je potrebné prepínač vždy uzamknúť. Kľúčmi disponuje len osoba zodpovedná za určovanie spôsobu ovládania“. Medzi povinnosti zoraďovača lisu v zmysle interného usmernenia organizácie patrí po upnutí nástroja a zoradení lisu odskúšanie bezpečnostných prvkov a uzamknutie funkčnosti bezpečnostných prvkov lisu, tzn., že po zoradení a odskúšaní lisu zoraďovačom by už obsluha nemala mať možnosť prepínač režimov práce lisu ovládať.

1.8 Inšpektorát práce v protokole dospel k záveru, že zamestnávateľ nezabezpečil, aby pracovné postupy a organizácia práce neohrozovali bezpečnosť a zdravie zamestnancov tým, že pri prevádzke výstredníkového lisu LENP63A, umiestneného v malej lisovni v prevádzke v M.-M. XXX, nedodržiaval výrobcom určené podmienky na jeho prevádzku tým, že organizáciou stanovený postup obsluhy lisu pri odstraňovaní zablokovania lisu (odomknutý prepínač režimov práce) je v priamom rozpore s návodom na obsluhu lisu od výrobcu, ako aj organizáciou stanoveným postupom práce zoraďovača pri zoradení lisu (uzamknutie prepínača režimov práce), v dôsledku čoho dňa 22.09.2015 zamestnankyňa organizácie utrpela pracovný úraz pri obsluhu tohto lisu, ktorý nemal uzamknutý prepínač pracovných režimov lisu a v čase úrazu bol vzhľadom na použitý lisovací nástroj prepnutý do nedovoleného a nebezpečného pracovného režimu „trvalý chod - obojručné ovládanie“, čím bolo porušené ustanovenie §6 ods. 1 písm. d/ zákona č. 126/2006 Z.z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a §4 ods. 2 a bod 2.12. prílohy č. 1 NV č. 392/2006 Z.z. o minimálnych bezpečnostných a zdravotných požiadavkách pri používaní pracovných prostriedkov nedodržaním bezpečnostnej úrovne, upravenej v čl. P23 prílohy

normy STN 210700/a:1987, zohľadnením návodu na obsluhu a údržbu predmetného lisu; u žalovanej nedostatky v príčinnej súvislosti so vznikom pracovného úrazu neboli zistené.

1.9 Voči protokolu podal zamestnávateľ námietky; napriek námietkam inšpektorát práce začal správne konanie o správnom delikte, čo oznámil zamestnávateľovi listom zo dňa 04.02.2016 a dňa 18.04.2016 vydal rozhodnutie č.k.: 360/15-1.0/pok/r. o uložení pokuty vo výške 33.000,- Eur zamestnávateľovi za porušenie predpisov za sankčný delikt, vyhodnotený v príčinnej súvislosti so vznikom závažného pracovného úrazu zamestnankyne Q. I., ktorá jeho následkom utrpela ťažkú ujmu na zdraví - zmrzačenie - amputáciu II. - IV. prsta pravej ruky, rozdrvenie pravej ruky.

1.10 Voči tomuto rozhodnutiu zamestnávateľ podal odvolanie, v dôsledku ktorého Národný inšpektorát práce v Košiciach, Masarykova 10, 040 01 (ďalej v texte aj „národný inšpektorát práce“ alebo len „NIP“) svojím rozhodnutím zo dňa 04.07.2016 č.OPS/BEZ/2016/4016O-385/2016, právoplatným 06.07.2016, rozhodnutie prvostupňového orgánu zrušil a vec mu vrátil na nové prejednanie a rozhodnutie z dôvodu nepreskúmateľnosti, nejednoznačného vyhodnotenia podkladov rozhodnutia, nevysporiadaním sa s námietkami účastníka konania a neodôvodnením skutku relevantným spôsobom. Porušenie povinností zamestnávateľom nebolo explicitne preukázané, z rozhodnutia nebolo zrejmé, z ktorých dôkazov inšpektorát práce pri vymedzení skutku a uložení pokuty vychádzal.

1.11 Po vrátení veci inšpektorát práce vydal dňa 30.08.2017 rozhodnutie č.k.: 360/15-1.0/pok/r/ I.IPBB-ups/ROZ/2017/558, ktorým opätovne uložil zamestnávateľovi pokutu vo výške 33.000,- Eur za porušenie §6 ods. 1 písm. d/ zákona č. 126/2006 Z.z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci v nadväznosti na ustanovenie §4 ods. 2, bod 2.12 prílohy č. 1 Nariadenia vlády SR č. 392/2006 Z.z. o minimálnych bezpečnostných a zdravotných požiadavkách pri používaní pracovných prostriedkov, čl. P23 prílohy STN 210700/a:1987 a bodu 9.3 návodu na obsluhu lisu, pretože nezabezpečil, aby pracovné postupy a organizácia práce neohrozovali bezpečnosť a zdravie zamestnancov, keď dňa 22.09.2015 pri prevádzke výstredníkového lisu nedodržiaval podmienky, určené výrobcom na jeho prevádzku tým spôsobom, že ním stanovený postup obsluhy pri odstraňovaní zablokovania lisu je v priamom rozpore s návodom na obsluhu lisu od výrobcu (po nastavení lisu je potrebné prepínač vždy uzamknúť, kľúčmi disponuje len osoba zodpovedná za určenie spôsobu ovládania), v dôsledku čoho dňa 22.09.2015 jeho zamestnankyňa Q. I. utrpela pracovný úraz pri obsluhu výstredníkového lisu, ktorý nemal uzamknutý prepínač pracovných režimov lisu a v čase úrazu bol vzhľadom na použitý lisovací nástroj prepnutý do nedovoleného a nebezpečného pracovného režimu „trvalý chod - obojručné ovládanie“. Tento sankčný delikt je v príčinnej súvislosti so vznikom závažného pracovného úrazu Q. I., v dôsledku ktorého utrpela ťažkú ujmu na zdraví - zmrzačenie - amputácia II. - IV. prsta pravej ruky.

1.12 Rozhodnutie inšpektorátu práce na odvolanie zamestnávateľa národný inšpektorát práce dňa 23.11.2017 potvrdil (rozhodnutie č.: OPS/BEZ/2016/4016O-708/2017); rozhodnutie o uložení pokuty tak nadobudlo právoplatnosť dňa 27.11.2017. NIP v dôvodoch uviedol, že po zoradení lisu, nastavení lisovacieho programu, aktivovanie a odsúšanie kompetentnou osobou (zoradovačom) už nemá byť daná možnosť prepínať prepínač režimov práce lisu obsluhu lisu. Zamestnávateľom stanovený postup obsluhy lisu pri odstraňovaní zablokovania lisu bol v priamom rozpore s návodom na obsluhu a údržbu lisu LENP63A od jeho výrobcu. Preto je zamestnávateľ objektívne zodpovedný za správny delikt, za ktorý mu bola uložená pokuta 33.000,- Eur, ktorá bola primeraná vzhľadom na osobitosti a špecifická daného posudzovaného prípadu.

1.13 K predmetnému protokolu bol inšpektorátom práce dňa 03.12.2015 vypracovaný Dodatok, z ktorého vyplýva, že inšpektor práce pri stanovení kódu príčiny úrazu poškodenej v protokole ako bod 6. „nesprávna organizácia práce“ vychádzal zo zápisnice o výsluchu Q. I., vyhotovenej OO PZ Žarnovica dňa 08.10.2015, kde je okrem iného uvedené: „V uvedený deň, teda 22.09.2015 som vykonávala prácu na uvedenom lise, pričom po prestávke o 18.30 h. som sa vrátila k uvedenému stroju a začala som pracovať, spravila som asi 35 ks výlisok, pričom asi po 35 kuse sa mi stroj zasekol v polovici cesty lisu dole, na čo som zavolať kolegyňu P. N., ktorá v tej dobe sedela za mnou, no bola otočená chrbtom a keďže ja som nevedela, ako mám uvedenú chybu na stroji odstrániť, požiadala som ju, aby ju odstránila ona, čo aj urobila, niečo ponastavovala a stroj išiel normálne ďalej. Spravila som ešte zhruba 19 kusov a pričom stroj pracoval normálne ďalej, ale pri tom poslednom kuse, okolo 18.50 h. som vyberala zo stroja výlisok a stroj sa svojvoľne spustil a lis mi pritlačil pravú ruku, pričom som ešte len siahla po výlisok a vtedy mi zasiahol lis pravú ruku, ako mi ju lis pritlačil, tak som ruku rýchlo odtiahla, pričom mi na lise aj s výlisokom ostala rukavica, v ktorej boli aj časti troch prstov na mojej pravej ruke, jednalo sa o ukazovák, prostredník a prstenník, tak isto mi lis zlisoval aj malíček ale ten zostal na ruke“. Ďalej inšpektor práce pri stanovovaní kódu príčiny úrazu poškodenej vychádzal aj zo zápisnice o podaní informácie P. N. zo dňa 15.10.2015, v ktorej sa okrem iného uvádza: „Do 16.40 hod. som pracovala na lise LENP63A, na ktorom sa neskôr stal úraz pani I.. Do lisu som vkladala výlisiky Benteler a následne som obojručne

zatlačila chod lisu a po vylisovaní som odoberala výlisky. Od môjho nástupu do zamestnania v marci 2015 až do úrazu pani I. sa mi na lise nevyskytla žiadna porucha, lis pracoval bez problémov. Po 16.40 hod dňa 22.09.2015 ma na lise vystriedala Q. I. a pracovala na lise až do večere o 18.00 hod. bez problémov. Po večeri zapla lis, pričom zistila, že jej nesvieti lampa na ľavej strane lisu. Ja som prišla k lampe a po chvíli sa mi ju podarilo rozsvietiť. Potom až do úrazu lisovala p. I. bez problémov.“ Z týchto výpovedí mal inšpektor práce za zrejmé, že Q. I. nevedela, čo má robiť, keď jej zastane baran lisu a P. N. údajne v zmysle jej výpovede nič s prepínaním nastavenia lisu pred úrazom nerobila. Avšak pre príčiny úrazu je dôležitá skutočnosť, že prepnutie prepínača nastavenia ovládania lisu sa vykonalo, ale len preto, že to zo strany zamestnávateľa bolo umožnené tým, že prepínač nebol uzamknutý, nakoľko bol ponechaný v zámku kľúč a v nezistenom čase pred úrazom bol prepnutý do režimu opakovaného zdvíhu, ktorý sa však neprejavil hneď, ale až po vykonaní niekoľkých cyklov. Lis sa vtedy správal presne tak, ako keby bol prepínač režimov nastavený správne na pozícii jednorazové dvojručné ovládanie. Z tohto dôvodu mal byť prepínač režimov uzamknutý tak, aby sa zabránilo nesprávnemu prestaveniu ovládania lisu. Z dodatku ďalej vyplýva, že k úrazu nebola zo strany zamestnávateľa privolaná rýchla zdravotná služba, ktorá sa v takýchto prípadoch bežne privoláva na záchranu života a zdravia postihnutej osoby, ani nebola privolaná polícia napriek tomu, že zistené skutočnosti nasvedčovali tomu, že v súvislosti s pracovným úrazom bolo podozrenie zo spáchania trestného činu. Počas vyšetrovania pracovného úrazu inšpektori práce navštívili Obvodné oddelenie PZ v Žarnovici, kde im bolo oznámené, že neboli na miesto pracovného úrazu vôbec privolaní a že nemajú vyhotovenú žiadnu dokumentáciu z miesta pracovného úrazu. Tvrdenie kontrolovaného subjektu, že miesto úrazu sa nemenilo, nemôže kontrolovaný subjekt preukázať, nakoľko nemá dostatočnú fotodokumentáciu a ani neprivolal po úraze políciu, ktorá by miesto úrazu zdokumentovala. Návod na obsluhu tvárniaceho stroja, ktorý stanovil jeho výrobca, je pre prevádzkovateľa zariadenia záväzný. Za určitých podmienok je možné ho po dohode s výrobcou zariadenia zmeniť, ale v žiadnom prípade stanovenú úroveň bezpečnosti, uvedenú v návodoch, nemožno znížiť tak, ako to vykonal zamestnávateľ poškodenej tým, že v rozpore s podmienkami, uvedenými na uzamknutie prepínača ovládania lisu s možnosťou disponovania kľúčom len osobou zodpovednou za určenie spôsobu ovládania ponechal v prepínači režimov ovládania kľúč a tým umožnil, aby v čase úrazu Q. I. bol výstredníkový lis vzhľadom na použitý lisovací nástroj prepnutý do nedovoleného a nebezpečného pracovného režimu „trvalý chod - obojručné ovládanie“. Na základe týchto skutočností inšpektor práce trval na príčine úrazu Q. I. „nesprávna organizácia práce“ (číslo 6).

1.14 Uvedené rozhodnutie NIP zamestnávateľ napadol dňa 18.01.2018 správnou žalobou na Krajskom súde v Banskej Bystrici, ktorý rozsudkom č.k. 23S/11/2018-59 zo dňa 08.08.2018, právoplatným 11.10.2018, rozhodnutie národného inšpektorátu práce (zo dňa 23.11.2017) ako aj rozhodnutie inšpektorátu práce (zo dňa 30.08.2017) zrušil a vec vrátil orgánu verejnej správy nižšieho stupňa na ďalšie konanie. Z dôvodov tohto rozsudku vyplýva (spis je pripojený v spise Okresného súdu Žiar nad Hronom sp.zn. 27Cb/4/2019), že obidve rozhodnutia boli zrušené ako nezákonné bez preskúmania skutkového stavu a jeho právneho posúdenia, tiež aplikácie zásad trestného konania a aplikácie zásad ukladania trestov, a to z dôvodu, že rozhodnutie orgánu verejnej správy prvého stupňa nenadobudlo právoplatnosť v posledný deň subjektívnej prekluzívnej lehoty dvoch rokov, pretože nestačí, aby v rámci tejto subjektívnej prekluzívnej lehoty bolo vydané len rozhodnutie orgánu verejnej správy prvého stupňa, ale je potrebné, aby rozhodnutie najneskôr v posledný deň subjektívnej lehoty nadobudlo právoplatnosť.

1.15 Po vrátení veci krajským súdom inšpektorát práce rozhodnutím č.k.360/15-1.0/POK/Z/IPBB-KHIP/ROZ/2018/663 zo dňa 31.10.2018, právoplatným 05.11.2018, súc viazaný právnym názorom krajského súdu, správne konanie č. 360/15-1.O/POK. podľa §30 ods. 1 písm. h/ zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní pre uplynutie subjektívnej lehoty na uloženie pokuty, čo malo za následok zánik práva správneho orgánu sankcionovať zamestnávateľa, zastavil.

1.16 Okresný súd v dôvodoch svojho rozhodnutia ďalej konštatoval, že z pripojeného spisu Okresného súdu Žiar nad Hronom sp.zn. 27Cb/4/2019 zistil, že Sociálna poisťovňa so sídlom v Bratislave ako žalobca sa domáha voči zamestnávateľovi ako tretej osobe zaplata sumy 9.422,70 Eur z dôvodu nároku na náhradu škody podľa §238 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení, vzniknutej výplatoú dávok zamestnankyni Q. I. na invalidnom dôchodku za obdobie od 16.08.2016 do 15.02.2019 v dôsledku zavineného protiprávneho konania tretími osobami. Okresný súd Žiar nad Hronom uznesením sp.zn.27Cb/4/2019 zo dňa 16.12.2019, právoplatného 03.01.2020, predmetné konanie prerušil do právoplatného skončenia konania, vedeného na Okresnom súde Zvolen sp.zn.14Cpr/9/2019.

1.17 Ďalšie zistenia okresného súdu sa týkajú nároku na náhradu škody pre Sociálnu poisťovňu v sume 2.615,40 Eur, vyplatenej žalovanej titulom dávok nemocenského poistenia vo forme nemocenských dávok za obdobie od 01.01.2016 do 15.08.2016 v dôsledku pracovného úrazu zo dňa 22.09.2015; sociálna poisťovňa túto sumu vymáha od zamestnávateľa poškodenej žalobou zo dňa 04.03.2019,

podanou na Okresnom súde Žiar nad Hronom pod sp.zn. 9Cb/3/2019, ktoré konanie bolo uznesením č.k.9Cb/3/2019-73 zo dňa 11.04.2019 rovnako prerušené až do právoplatného rozhodnutia vo veci, vedenej na Okresnom súde Zvolen pod sp.zn. 9Cpr/2/2019 a 6Cpr/2/2019.

1.18 Okresný súd uviedol tiež, že žalobca sa už aj v inom konaní domáhal voči žalovanej určenia, že sa zbavuje zodpovednosti za škodu spôsobenú pri pracovnom úraze žalovanej dňa 22.09.2015 v celom rozsahu; toto konanie Okresný súd Zvolen uznesením č.k. 8Cpr/2/2019-63 zo dňa 02.04.2019, právoplatným 26.04.2019, zastavil pre prekážku už skôr začatého súdneho konania, vedeného pred Okresným súdom Zvolen pod sp.zn. 6Cpr/2/2019 - po oboznámení sa so spisom sp.zn. 6Cpr/2/2019 okresný súd konštatoval, že v tomto spore sa žalobou, doručenou súdu 15.02.2019, žalovaná v procesnom postavení žalobkyne, domáhala voči žalobcovi, v procesnom postavení žalovaného, určenia, že miera zodpovednosti zamestnávateľa za pracovný úraz, ktorý utrpela dňa 22.09.2015, je v rozsahu 100 %, pričom sa odvolávala na protokol Inšpektorátu práce Banská Bystrica zo dňa 04.11.2015 a jeho Dodatok zo dňa 03.12.2015. Žalobu pred otvorením prvého pojednávania zobrala v celom rozsahu späť z dôvodu, že žalovaný po podaní žaloby predložil do spisu znalecký posudok, ktorým bol ustálený predmet sporu. Okresný súd Zvolen uznesením č.k.6Cpr/2/2019-91 zo dňa 11.07.2019 v dôsledku späťvzatia žaloby zastavil konanie; uznesenie nadobudlo do výroku o zastavení konania právoplatnosť dňa 08.08.2019 a do výroku o nároku na náhradu trov konania, ktorým okresný súd priznal zamestnávateľovi nárok na náhradu trov konania voči zamestnankyni v rozsahu 100%, nadobudol právoplatnosť dňa 20.11.2019 (v spojení s potvrdzujúcim uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici č.k. 11CoPr/5/2019-116 zo dňa 30.10.2019).

1.19 Vyššie uvedený znalecký posudok (č. 2/2016 vypracovaný znalcom G.. G. N., U. XX, X. zo dňa 19.01.2016, zapísaným v zozname znalcov, tlmočníkov a prekladateľov, vedeným Ministerstvom spravodlivosti SR pre odbor bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci, odvetvie strojárstvo, evidenčné číslo znalca 914685) žalobca predložil i v predmetnej veci (14Cpr/9/2019). Vyplýva z neho záver, že ak zamestnanec dodrží technologický postup na lisovanie a montáž zostavy Benteler čv 241-022, vypracovaný dňa 15.03.2015 Ing. T., tak nemôže dôjsť k poraneniu ruky. Preškolená obsluha lisu, ktorá mala potrebnú kvalifikáciu, môže byť určená za osobu zodpovednú za určenie spôsobu ovládania výstredníkového lisu. Školenie obsluhy lisu na lisovanie a montáž predmetnej zostavy bolo vyhovujúce preto, aby obsluha lisu mohla byť určená za zodpovednú pre určovanie spôsobu ovládania lisu a teda mohla prepínať funkcie ovládania lisu. Stroje s dvoma alebo viacerými systémami ochranného zariadenia alebo stroje, ktoré možno spúšťať tak ručne, ako aj nohou alebo bez použitia niektorého z inštalovaných ochranných zariadení, musia mať prepínanie jednotlivých druhov ochranného alebo ovládacieho zariadenia zabezpečené proti zásahu nepovolovaných osôb. Kľúčmi disponuje len osoba, zodpovedná za určovanie spôsobu ovládania; ak lis obsluhuje osoba zodpovedná za spôsob ovládania lisu, kľúč ovládania prepínača funkcií lisu môže byť počas výkonu práce zasunutý v zámku.

1.20 Žalobca predložil v konaní i ďalší znalecký posudok č. 4/2020, vypracovaný týmto znalcom (G.. G. N.) dňa 16.04.2020, ktorý je len podrobnejším zdôvodnením pôvodného znaleckého posudku, pričom závery vyplývajúce z tohto ďalšieho znaleckého posudku oproti pôvodnému znaleckému posudku nie sú zmenené. Objednávateľom obidvoch znaleckých posudkov bol žalobca. Jednou z príloh obidvoch znaleckých posudkov je časť pasportu k danému lisu, ktorý vydal výrobca. V bode 9.3 tohto, označeného ako „Prevádzkovanie lisu. Popis režimov práce stroja“, je uvedené „Po úspešnom spustení lisu možno pre rôzne povahy práce a prevedenie nástroja zvoliť prepínačom V2 taký pracovný režim stroja, aby ovládanie lisu bolo čo najjednoduchšie a zároveň poskytovalo maximálnu ochranu pracovníkovi pred úrazom. Po nastavení prepínača V2 na zvolený spôsob ovládania, je potrebné prepínač vždy uzamknúť. Kľúčmi disponuje len osoba zodpovedná za určovanie spôsobu ovládania.“

1.21 Okresný súd tiež konštatoval, že v predmetnej veci bolo vedené trestné konanie, ktoré bolo uznesením Okresného riaditeľstva PZ Žiar nad Hronom, OO PZ Žarnovica č. ČVS: ORP-711/ZC-ZH-2015 zo dňa 18.10.2016 zastavené, lebo skutok, pre ktorý bolo začaté trestné stíhanie, nie je trestným činom a nebol ani dôvod na postúpenie veci. Z dôvodov tohto uznesenia vyplýva, že na žiadosť policajného orgánu boli podané dva znalecké posudky, znalecký posudok č. 594/2015 zo dňa 07.12.2015, vypracovaný znalcom JHS s.r.o., Sládkovičova 10, 036 01 Martin, znalecká organizácia, zapísaná v Zozname znalcov, tlmočníkov a prekladateľov, ktorý vedie MS SR pre odbor ekonomika a riadenie podnikov, odvetvie oceňovanie a hodnotenie podnikov, ďalej znalecký posudok č. 02/2016 zo dňa 05.04.2016, vypracovaný znalcom Ing. S. T., A. L. Q. XX, W. W., ktorý je ako znalec zapísaný v Zozname znalcov, tlmočníkov a prekladateľov, ktorý vedie MS SR pre odbor strojárstvo a odvetvie strojárské technológie. Zo záverov tohto znaleckého posudku vyplýva, že osobnou ohliadkou miesta úrazu a predmetného lisu, vykonanou znaleckou organizáciou dňa 11.11.2015 bolo zistené, že mechanický výstredníkový lis v režime „JED.RUCNÝ“ pri zatlačení súčasne obidvoch tlačidiel sa

spustil a zostal stáť v hornej polohe. V režime „OB.RUCNÝ“ sa lis spustil v automatickom cykle pri predčasnom pustení ovládacích tlačidiel. Na uvedený lis bol oprávnenou osobou vydaný protokol o skúškach tvárniaceho stroja podľa STN 21 0700, ktorý potvrdzuje, že uvedený lis spĺňa požiadavky na bezpečnosť v zmysle tejto normy. Podľa normy STN EN 12622+A1- bezpečnosť obrábacích a tvárniacich strojov, hydraulické ochraňovacie lisy bod 5.2.5.2, ak sa vyskytne porucha v bezpečnostných častiach týchto ochranných zariadení alebo v riadiacom systéme, potom nesmie byť možné neočakávané spustenie. Pri vykonaní kontroly nastavovania lisu bolo zistené, že na uvedenom stroji možno spustiť automatický chod za splnenia dvoch podmienok: musí byť nastavený režim „OB.RUCNÝ“ na prepínači, ktorý sa nachádza na pravej strane lisu a obsluha musí predčasne pustiť ovládacie tlačítka. Ak je prepínačom zvolený režim „OB.RUCNÝ“, lis pri dostatočne dlhom podržaní oboch tlačidiel vykonával len jednotlivé zdvihy. Spustenie trvalého chodu sa aktivuje krátkym podržaním oboch tlačidiel a ich pustením ešte pred vykonaním polovice zdvihu barana. Pokiaľ obsluha neaktivuje takýmto spôsobom trvalý chod lisu, lis vykonáva len jednotlivé zdvihy, hoci je v režime „OB.RUCNÝ“. Mechanizmus vzniku zranenia podľa záverov znaleckého posudku mohol byť nasledovný: „Ak je prepínačom zvolený režim „OB.RUCNÝ“, lis pri dostatočne dlhom podržaní oboch tlačidiel vykonáva len jednotlivé zdvihy. Spustenie trvalého chodu sa aktivuje krátkym podržaním oboch tlačidiel a ich pustením ešte pred vykonaním polovice zdvihu barana“. Súčasťou tohto znaleckého posudku ako príloha č. 3 je F-47 sprievodka nástroja, z ktorej vyplýva, že na nástroji Benteler OP20, stroj LENP 63 boli vykonané úpravy, opravy, údržba a čistenie „13.3.05, 19.4.05, 24. nečitateľné 05, 18.5.05, 30.7.05, 12.8.05, 17.9.05 a 23.9. nečitateľné“. Súčasťou je aj upínanie nástroja do lisu LENP 63A podpísané zoraďovačom, identifikovaným ako U. T. s tým, že zoraďovač svojím podpisom tu potvrdil upnutie nástroja do lisu, skontrolovanie dotiahnutia upínacích prvkov, zoradenie lisu, nastavenie lisovacieho programu, zdvih, rýchlosť, silu, aktivovanie bezpečnostných prvkov, odsúšanie funkčnosti bezpečnostných prvkov, uzamknutie funkčnosti bezpečnostných prvkov, odlisovanie vzoriek a skontrolovanie v kontrolnom prípravku, poučenie a zaškolenie obsluhy a skontrolovanie obsluhy, či pracuje podľa zaškolenia a technologických postupov. Súčasťou znaleckého posudku ako príloha je i Záznam z periodického oboznámenia o BOZP (robotníckej profesii) P. S. - S., M.-M., kde F. W. ako osoba oprávnená na výchovu a vzdelávanie potvrdil, že predpisy, vymenované v tomto zázname o BOZP boli oboznámené formou prednášky v rozsahu 180 minút dňa 12.05.2015, pričom záznam obsahuje podpis zamestnankyne Q. I.. V prílohe č. 4 znaleckého posudku sa nachádza prevádzkovanie lisu, popis režimov práce stroja v bode 9.3 technologického postupu určeného výrobcom (časť), z ktorého vyplýva, že po nastavení prepínača V2 na zvolený spôsob ovládania je potrebné prepínač vždy uzamknúť. Kľúčmi disponuje len osoba zodpovedná za určovanie spôsobu ovládania. Nesprávnou manipuláciou (napríklad predčasným spustením A3, A4 alebo A5, pri jednotlivých zdvihoch) sa zapríčiní, že sa baran zastaví, hoci vykonal len časť zdvihu. Do východzej polohy sa dostane len v režime „tipovanie“/V2 v polohe 3/. Ďalej jeho súčasťou je i Záznam zo školenia priamej obsluhy lisu, ktorý žalovaná podpísala (deň nečitateľný) v mesiaci 05.2015. Na tomto zázname žalovaná svojím podpisom potvrdila oboznámenie sa s nasledovným školením: „Oboznámenie sa s ovládacími prvkami: dvojručné spúšťanie, total stop, vrátenie barana lisu do hornej východzej polohy pri prípadnom prerušení chodu barana lisu, správne uloženie výliskov na utavovacie dorazy v nástroji, skontrolovanie hotového výlisku a uloženie do palety, pred spustením lisu kontrolovať pohľadom postavenie ostatných pracovníkov, je prísne zakázané manipulovať s inými ovládacími prvkami lisu ako je povolené, pri zasvietení červeného výstražného svetla na panely lisu nepokračovať v lisovaní, zavolať zoraďovača, povinnosť obsluhy pracovať podľa zaškolenia a technologického postupu“. Oboznámenie vychádzalo z technologického postupu, ktorý spracoval u zamestnávateľa Ing. T. dňa 10.03.2015 a schválil P. S.. Zo znaleckého posudku č. 02/2016, ktorý bol tiež podaný vo vyšetrovacom konaní znalcom G.. S. T. vyplýva, že k zraneniu Q. I. mohlo dôjsť, len ak lis pracoval v pracovnom režime trvalý chod, prepínač v polohe „OB.RUCNÝ“ a poškodená o tom nevedela, alebo si to neuvedomovala. Iný dôvod spustenia lisu jeho riadiace a zabezpečovacie vybavenie neumožňuje. Overovanie bezpečnostných parametrov lisu bolo vykonané dňa 24.04.2015, zariadenie vyhovovalo vo všetkých povinných parametroch. Pred úrazom, ani po ňom samostatné spustenie lisu nebolo evidované. Ak by takáto porucha v zariadení bola, s najväčšou pravdepodobnosťou by sa opakovala. Medzi bezpečnostné prvky patrí uzamknutie polohy nastaveného pracovného režimu, dvojručné ovládanie tlačidiel spúšťania lisu, tlačidlo central stop. V režime jednotlivých zdvihov je to zastavenie lisu pri uvoľnení dvojručných tlačidiel pred dosiahnutím dolnej úvrate. Bezpečnosť je podriadená logika elektrického zapojenia ovládania lisu. Tieto bezpečnostné prvky podľa záverov znalca nemožno vypnúť, pri nesprávnom nastavení pracovného režimu sa ochranná funkcia zastavenia lisu uvoľnením dvojručných tlačidiel pred dosiahnutím dolnej úvrate v režime jednotlivých zdvihov mení na spúšťaciu funkciu v režime trvalého chodu. Preto je z hľadiska bezpečnosti práce dôležité, aby si

obsluha skontrolovala nastavenie pracovného režimu a toto nastavenie uzamkla. Zranenie Q. I. vzniklo pre nepovolené prestavenie prepínača režimu práce do polohy trvalý chod „OB.RUCNÝ“, pričom znalec nebol oprávnený určiť toho, kto prestavenie prepínača vykonal.

1.22 Okresný súd poukázal aj na to, že žalobca v spore predložil i Záznam o registrovanom pracovnom úraze zo dňa 23.09.2015, s obsahom ktorého žalovaná súhlasila a podpísala. Ako príčina úrazu je uvedená: „prítlačenie prstov pravej ruky hornou časťou nástroja“; v opise priebehu úrazu je uvedené, že žalovaná utrpela dňa 22.09.2015 o 18.50 hod devastačné poranenie prstov pravej ruky; k úrazu došlo pri obsluhu lisu LENP63 tak, že pri vyberaní výlisku z lisovacieho priestoru zachytilo žalovanej prsty pravej ruky; po odťahnutí ruky došlo k opätovnému lisovaciemu cyklu; vtedy už spolupracovníčka Y. F. stlačila „STOP“ tlačítko, čím odstavila lis. Pri spísaní tohto záznamu bola sestra žalovanej a jej švagor. Pracovný úraz žalovanej bol zápisnične prejednaný aj dňa 25.09.2015 u zamestnávateľa, z čoho bola vyhotovená zápisnica, podpísaná F. W., autorizovaným technikom BOZP a G.. D. S., predsedníčkou komisie. Komisia po prehodnotení úrazového deja nevedela určiť výšku odškodnenia a mieru zavinenia jednotlivých účastníkov. Dňa 11.02.2019 u žalobcu došlo k prejednaniu registrovaného pracovného úrazu žalovanej, z ktorého vyplýva záver, že komisia rozhodla o rozsahu zodpovednosti zamestnávateľa za registrovaný pracovný úraz vo výške 0 %, pričom mieru zavinenia zamestnanca, teda žalovanej, určila vo výške 100 %. Zápisnicu žalovaná nepodpísala; v zápisnici je konštatované, že žalovaná bola preukázateľne kvalifikovaná na obsluhu stroja, preukázateľne bola oboznámená s technologickým a celým pracovným postupom, vrátane pokynov a všetkými predpismi na zaistenie BOZP, v rozpore s ktorými nastavila nesprávny pracovný režim (pri správnom režime by nemohlo dôjsť k úrazu, čo potvrdil súdny znalec), neskontrolovala nastavenie pracovného režimu, predčasne pustila tlačidlá obojručného ovládania lisu, siahla do pracovného priestoru ešte počas pohybu barana lisu, hoci mala počkať, kým zastane v hornej úvrati. Keby čakala na zastavenie barana, zistila by, že nezastal a mohla by stanoveným postupom vykonať nápravu pracovného režimu. Týmto konaním porušila predpisy na zaistenie BOZP. Podľa Písomného záznamu z overenia vedomostí o BOZP zo dňa 12.05.2015, vypracovaného skúšobnou komisiou v zložení predseda P. S., člen skúšobnej komisie G.. D. S. a člen skúšobnej komisie F. W., žalovaná bola ústne preskúšaná ohľadne vedomostí o BOZP so záverom: vyhovel.

1.23 Okresný súd uzavrel, že z vykonaných dôkazov pred súdom vyplýva, že medzi stranami konania nebolo sporné, že úraz žalovanej je pracovným úrazom v zmysle §195 ods. 2 Zákonníka práce, za ktorý sa považuje poškodenie zdravia, ktoré bolo zamestnancovi spôsobené pri plnení pracovných úloh alebo v priamej súvislosti s ním nezávisle od jeho vôle krátkodobým, náhlým a násilným pôsobením vonkajších vplyvov, nebol spor, že žalovanej pri tomto pracovnom úraze vnikla škoda na zdraví a že je daný vzťah príčinnej súvislosti medzi touto škodou na zdraví žalovanej a pracovným úrazom.

1.24 Žalobca ako zamestnávateľ podal predmetnú žalobu za účelom zbavenia sa zodpovednosti za túto škodu, spôsobenú pri pracovnom úraze žalovanej v celom rozsahu. Z ustanovenia §196 ods. 1 písm. a/ ZP vyplýva, že zamestnávateľ sa zbaví zodpovednosti celkom, ak preukáže, že jedinou príčinou škody bola skutočnosť, že škoda bola spôsobená tým, že postihnutý zamestnanec svojím zavinením porušil právne predpisy alebo ostatné predpisy na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, alebo pokyny na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, hoci s nimi bol riadne a preukázateľne oboznámený a ich znalosť a dodržiavanie sa sústavne vyžadovali a kontrolovali. Dôvodom zbavenia sa zodpovednosti zamestnávateľa (liberácie) môže byť len preukázané zavinené protiprávne konanie zamestnanca, ktoré je v príčinnej súvislosti so vznikom škody. Preto dôkaz neviny zamestnávateľa je právne irelevantný. Predpoklady úplného (ale aj čiastočného) zbavenia sa zodpovednosti sú taxatívne vymedzené a nemožno ich preto rozširovať. Dôkazné bremeno pri zbavení sa zodpovednosti je na strane zamestnávateľa; ten musí preukázať, že postihnutý zamestnanec porušil právne alebo ostatné predpisy na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia alebo pokyny na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia, ďalej, že ide o zavinené porušenie predpisov zo strany zamestnanca a že s týmito predpismi bol zamestnanec riadne a preukázateľne oboznámený, ďalej, že ich znalosť a dodržiavanie zamestnávateľ sústavne vyžadoval a kontroloval, pričom uvedené skutočnosti boli jedinou príčinou škody. Pri úplnej liberácii zamestnávateľ musí dokázať zavinenie zamestnanca, ktoré sa nepredpokladá.

1.25 Žalobca v konaní tvrdil, že žalovaná porušila predpisy a pokyny na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci (ďalej „BOZP“) a ním stanovený technologický postup pri práci tým, že na lise nastavila na prepínači pracovných režimov lisu nesprávny (zakázaný) pracovný režim, keď namiesto jednotlivých zdvihov nastavila pracovný režim opakovaných zdvihov; správnosť nastavenia pracovného režimu lisu bola povinná kontrolovať žalovaná pred začatím práce, zasiahla do pracovného priestoru lisu ešte počas pohybu barana lisu, pričom pri dodržaní správneho postupu mala vyčkať, kým baran lisu zastane v hornej

úvratí. Tvrdil, že stanovil správny technologický postup, pracovný postup i organizáciu práce na lise, teda neporušil žiadne právne predpisy.

1.26 Žalovaná v spore popierala akúkoľvek svoju zodpovednosť za daný pracovný úraz.

1.27 Žalovaná získala vzdelanie na súkromnej Strednej umeleckej škole M.-M., kde bola žiačkou Odborného učilišťa pri národnom podniku Sandrik T. M. v čase od 01.09.1976 do 15.06.1979 v trojročnom učebnom odbore univerzálny obrábač kovov, ktorý ukončila odbornou a praktickou skúškou; po vyučení pracovala v štátnom podniku Sandrik na robotníckych pozíciách v nástrojárni a lisovni, po ukončení tohto pracovného pomeru pracovala v lisovni v Čechách a v Nitre. Uvedené vyplýva z potvrdenia Súkromnej strednej umeleckej školy M.-M. zo dňa 13.01.2016. V zamestnaní u žalobcu bola zamestnávateľom riadne poučená v oblasti BOZP a PO, o čom svedčí písomný záznam zamestnávateľa zo dňa 04.05.2015. Dňa 12.05.2015 sa zúčastnila periodického oboznámenia o BOZP, o čom svedčí záznam z periodického oboznámenia o BOZP (robotníckej profesie) P. S. - S., M.-M.. Na priamu obsluhu lisu bola zaškolená v mesiaci máj 2015, o čom svedčí záznam zo školenia priamej obsluhy lisu (deň na ňom je nečitateľný). Technologický postup obsluhy lisu pri lisovaní a montáži zostavy „Benteler“ na predmetnom lise určil zamestnávateľ pracovnou návodkou a technologickým postupom dňa 15.03.2015.

1.28 Z výsluchu žalovanej v konaní, a rovnako i vo vyšetrovacom konaní, vedenom OR PZ v Žiari nad Hronom, OO PZ Žarnovica pod sp.zn. ČVS: ORP-711/ZC-ZH-2015 vyplýva, že v čase pracovného úrazu žalovanej lis vykonával opakované zdvihy, ktorá skutočnosť vyplýva i z výpovede spoluzamestnankyne žalovanej P. Zeleňákovskej vo vyšetrovacom konaní, ktorá uviedla, že po výkriku žalovanej zbadala, že lis pracuje sám, „išiel dosť rýchlo, oveľa rýchlejšie, ako keď sa na ňom pracuje normálne“; vypovedala, že išiel inak ako „bežne“. Že lis pracoval v takomto režime v čase pracovného úrazu žalovanej, vyplýva i zo znaleckého posudku č. XX/XXXX zo dňa 05.04.2016 znalca Ing. S. T., ktorý tento znalecký posudok podával v rámci vyšetrovacieho konania. Žalovaná teda mohla pracovať na lise len v pracovnom režime jednotlivých zdvihov, dvojručné ovládanie pracovný režim trvalý chod (opakované zdvihy) - dvojručné ovládanie mala zamestnávateľom zakázaný.

1.29 Na základe týchto dôkazov súd dospel k záveru, že k zraneniu žalovanej došlo z dôvodu, že lis, na ktorom pracovala v čase pracovného úrazu, pracoval v pracovnom režime trvalý chod, prepínač v polohe „OB.RUCNY“. V konaní obidve strany zhodne potvrdili, že v uvedený deň pracovný režim lisu si nastavovala žalovaná. Žalovaná v tento deň vykonávala priamu obsluhu lisu. Žalobca ako zamestnávateľ uvádzal, že režim lisu si vždy nastavuje podľa jeho pokynov priama obsluha lisu a takto to bolo i u žalovanej v deň pracovného úrazu. Pokiaľ na lise je nastavený pracovný režim na ručné ovládanie lisu, pri pracovnom postupe sa musia zatlačiť obidve tlačidlá súčasne na lise. Dvojručné tlačidlá musia byť stlačené dotedy, kým baran lisu nevykoná viac ako polovicu zdvihu. Pri predčasnom uvoľnení týchto tlačidiel baran lisu nedokončí zdvih, zastane a do východzej polohy sa dostane len tipovaním, čo vykonáva obsluha lisu, ktorá nutne musí prísť k prepínaču lisu, kľúčom prepnúť prepínač tak, aby sa baran lisu dostal do východzej polohy. Z tohto dôvodu kľúč od lisu musí byť v prepínači lisu, a teda stále v tomto prepínači aj je, lebo inak by obsluha lisu nemohla tento úkon urobiť. Žalovaná potvrdila tvrdenie zamestnávateľa, že kľúč od lisu bol v prepínači lisu umiestnený stále, nikdy sa nevyberal. Aj svedkyňa P. N. vo vyšetrovacom konaní potvrdila, že kľúč, ktorým sa dal meniť chod režimov lisu, bol ponechaný v prepínači lisu stále.

1.30 Prílohou znaleckého posudku č. 02/2016 znalca G.. S. T. zo dňa 05.04.2016, ako aj prílohou znaleckého posudku č. 594/2015 znalca JHS s.r.o. zo dňa 07.12.2015, ktoré znalecké posudky boli podané vo vyšetrovacom konaní, a napokon aj prílohou znaleckého posudku č. 2/2016 znalca G.. G. N. zo dňa 19.01.2016, ktorý bol podrobnejšie podaný pod č. 4/2020 dňa 16.04.2020, a ktoré znalecké posudky predložil v konaní zamestnávateľ, je i popis režimov práce lisu, uvedený výrobcom ŠMERAL TRNAVA v technickom pasporte výstredníkového lisu, z ktorého z bodu 9.3 strany 11 vyplýva, že „Po nastavení prepínača V2 na zvolený spôsob ovládania, je potrebné prepínač vždy uzamknúť. Kľúčmi disponuje len osoba zodpovedná za určovanie spôsobu ovládania. V týchto režimoch práce, kde je stroj ovládaný obidvoma rukami (2, 5, 2,5) treba stláčať tlačidlo „zdvih“ (A3, A4) súčasne. Inak nedôjde ku spusteniu stroja. Nesprávnou manipuláciou (napríklad predčasným spustením A3, A4 alebo A5 pri jednotlivých zdvihoch) zapríčiníme, že sa baran zastaví, hoci vykonal len časť zdvihu. Do východzej polohy ho dostaneme len v režime „tipovanie“ (V2 v polohe 3). Tipovanie sa vykonáva pri vypnutom motore (tento sa vypne prepínačom V2 do polohy 3), stláčaním tlačidla A4 - „zdvih“. Iné využitie tipovania je pri skúške činnosti“. Z vyššie uvedeného pasportu lisu (príslušnej časti) určeného výrobcom (bod 9.3 strana 11) jednoznačne vyplýva, že jedným z významných bezpečnostných prvkov pri ovládaní lisu je uzamknutie polohy nastaveného pracovného režimu. V režime jednotlivých zdvihov tak, ako to vyplýva zo záverov znaleckého posudku č. 02/2016 znalca Ing. S. T., je to i zastavenie lisu pri uvoľnení dvojručných tlačidiel pred dosiahnutím dolnej úvrate. Medzi ďalšie bezpečnostné prvky patrí

dvojručné ovládanie tlačidiel spúšťania lisu, tiež tlačidlo central stop. Bezpečnosti je podriadená logika elektrického zapojenia ovládania lisu; tieto bezpečnostné prvky nemožno vypnúť, lebo pri nesprávnom nastavení pracovného režimu sa ochranná funkcia zastavenia lisu uvoľnením dvojručných tlačidiel pred dosiahnutím dolnej úvrate v režime jednotlivých zdvihov mení na spúšťaciu funkciu v režime trvalého chodu. Preto je z hľadiska bezpečnosti práce dôležité, aby si obsluha skontrolovala nastavenie pracovného režimu a toto nastavenie uzamkla.

1.31 Z dôkazov, vykonaných v spore, konkrétne zo záznamu zo školenia priamej obsluhy lisu z mája 2015, kde žalovaná bola preškolená k obsluhu predmetného lisu, ktorý záznam je i prílohou znaleckého posudku č. 2/2016 G.. G. N., predloženého žalobcom vyplýva, že žalovaná ako priama obsluha lisu bola oboznámená a poučená o bezpečnostných prvkoch práce na lise, čo zamestnávateľ označil za ovládacie prvky lisu „dvojručné spúšťanie, total stop“, avšak nebola riadnym spôsobom poučená a oboznámená s bezpečnostným prvkom lisu, ktorým je prepínač pracovného režimu lisu, že po nastavení prepínača lisu na zvolený spôsob ovládania je potrebné prepínač vždy uzamknúť. Zo žiadneho dôkazu, predloženého a vykonaného v spore nevyplýva, že žalovaná bola s týmto bezpečnostným prvkom riadne a preukázateľne oboznámená, prípadne, že by znalosť o tomto bezpečnostnom prvku bola zamestnávateľom vyžadovaná a kontrolovaná. Naopak, z vykonaného dokazovania vyplývalo, že kľúč od prepínača lisu bol trvale umiestnený v zámke prepínača lisu, s vedomím zamestnávateľa. Zamestnávateľ síce uviedol svoje dôvody, tieto sú však právne irelevantné, pretože jeho povinnosťou bolo riadne a preukázateľne oboznámiť žalovanú pri práci na tomto lise o tomto bezpečnostnom prvku, a bolo jeho povinnosťou vyžadovať dodržiavanie tohto postupu a kontrolovať jeho dodržiavanie. Je neprípustné, aby z hľadiska zabezpečenia ochrany zdravia a života pri práci zamestnancov na predmetnom lise zamestnávateľ neoboznámil žalovanú s týmto bezpečnostným prvkom, a to už vzhľadom i na to, že v prípade nastavenia lisu na pracovný režim (opakované zdvihy), dvojručné ovládanie, ktorý pracovný režim síce žalovaná mala zakázaný, ale pri pracovnom zaťažení mohla chybou nastaviť i takýto pracovný režim, možno pracovať v režime jednotlivých zdvihov stlačením dvojručných tlačidiel súčasne, ktorých predčasným uvoľnením sa režim lisu mení na opakované zdvihy (trvalý chod). Práve uzamknutie prepínača lisu po nastavení pracovného režimu lisu je bezpečnostným prvkom na zaistenie bezpečnosti a ochrany života a zdravia pri práci, pretože núti zamestnanca uvedomiť si, v akom pracovnom režime pracuje, resp. ide pracovať pri nastavení pracovného režimu lisu. Pokiaľ tento bezpečnostný prvok zamestnávateľ nevyžadoval v rozpore s pracovným postupom, určeným výrobcom a preukázateľne s týmto žalovanú neoboznámil, je to dôvod, pre ktorý nemožno úplne pozabíť zamestnávateľa zodpovednosti za škodu spôsobenú žalovanej pri tomto pracovnom úraze. Závažnou je i skutočnosť, že zamestnávateľ preukázateľne nielenže neoboznámil žalovanú s tým, že z hľadiska bezpečnosti je nevyhnutné, aby po nastavení pracovného režimu lisu prepínač lisu uzamkla, ale navyše nepoučil riadne a preukázateľne žalovanú o tom, že kľúče, resp. kľúč po uzamknutí prepínača lisu je potrebné a nevyhnutné z prepínača vybrať, aby kľúčom od lisu mohla disponovať jedine žalovaná, keďže podľa výrobcu ohľadne pracovného režimu lisu je stanovené, že z hľadiska bezpečnosti ochrany zdravia a života pri práci je potrebné, aby týmto kľúčom disponovala jedine osoba, ktorá v danom momente lis ovláda. Je v rozpore so zaistením bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, aby pri práci na lise kľúč od prepínača lisu bol trvalo umiestnený v prepínači, ku ktorému môžu mať prístup aj iné osoby, resp. iní zamestnanci, momentálne nachádzajúci sa v prevádzke zamestnávateľa.

1.32 Okresný súd sa nestotožnil so záverom znalca G.. G. N. v znaleckom posudku č. 2/2016, ktorý v konaní predložil žalobca, že kľúčiky ovládania prepínača funkcií lisu počas výkonu práce žalovanou mohli byť zasunuté v zámku lisu, pretože ho obsluhuje osoba zodpovedná za spôsob ovládania lisu. Z pracovného režimu lisu, určeného výrobcom, ktorý v bode 9.3 strany 11 pasportu lisu uvádza, že kľúčmi od prepínača disponuje len osoba zodpovedná za určovanie spôsobu ovládania nevyplýva, že by kľúč od prepínača mohol byť zasunutý v zámku. Z formulácie, že s „kľúčmi disponuje len osoba zodpovedná za určovanie spôsobu ovládania“, čo stanovuje výrobca, možno vyvodíť len, že kľúč od prepínača lisu musí z hľadiska ochrany bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci mať pod sústavnou kontrolou len osoba zodpovedná za určovanie spôsobu ovládania lisu. Pokiaľ takýto kľúč je v zámke prepínača trvalo umiestnený, ako to bolo v tejto veci, nie je tým splnená podmienka, že týmto kľúčom disponuje len osoba zodpovedná za určovanie spôsobu ovládania; ak na pracovisku pracuje viacej zamestnancov súčasne, ako to bolo v danom prípade, nie je tento bezpečnostný prvok zachovaný.

1.33 Okresný súd vytkol tiež žalobcovi, že bezprostredne po závažnom pracovnom úraze nezabezpečil zdokumentovanie miesta pracovného úrazu, neohlásil udalosť príslušným policajným orgánom ani inšpektorátu práce, keďže tak urobil až dňa 28.09.2015, t.j. tretí deň po pracovnom úraze, čím znemožnil ohliadku miesta pracovného úrazu bezprostredne po pracovnom úraze; ním vyhotovená

fotodokumentácia je len čiastočná. Bez toho, aby bola vylúčená technická vada práce stroja, dal pokyn po úraze žalovanej pokračovať v práci na tomto lise.

1.34 Súd prvej inštancie s poukazom na §193 zákona č.160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej v texte aj len „C.s.p.“) neopomenul vyhodnotiť, že vo veci z pripojeného vyšetrovacieho spisu sice vyplýva, že trestné stíhanie bolo zastavené, ale táto skutočnosť nemá vplyv na posúdenie miery zodpovednosti zamestnávateľa za škodu, spôsobenú pri pracovnom úraze žalovanej, ktorá je objektívna; nie je viazaný dôvodmi zastavujúceho uznesenia. Pri posúdení nároku žalobcu vykonal samostatne dokazovanie, pričom vychádzal i z dôkazov, vykonaných vo vyšetrovacom konaní, ktoré ale zhodnotil sám, čo obdobne platí aj na posúdenie rozhodnutia inšpektorátu práce, ktoré správne konanie bolo tiež zastavené. Súd tak nie je viazaný ani žiadnym rozhodnutím, vydaným v správnom konaní o tom, že bol spáchaný správny delikt, ale tiež podporne vychádzal z dôkazov, vykonaných v správnom konaní, a na základe vlastného dokazovania a vlastného úsudku dospel k záveru, že žalobca neunesol dôkazné bremeno preukázania, že za škodu spôsobenú pri pracovnom úraze žalovanej nezodpovedá v žiadnom rozsahu, teda, že sa zbavuje tejto zodpovednosti v rozsahu 100 %. Zamestnávateľ pracovný úraz prerokoval zápisnične dňa 11.02.2019 a vyhodnotil, že za pracovný úraz nesie zodpovednosť 0% a žalovaná nesie zodpovednosť 100 %; ani týmto záverom nie je okresný súd viazaný, najmä, ak zápisnica z prejednávania registrovaného pracovného úrazu bola spísaná v neprítomnosti žalovanej. Na posúdenie žaloby nemajú vplyv ani nároky, uplatňované voči zamestnávateľovi v iných súdnych konaniach, vedených pred Okresným súdom Žiar nad Hronom, pretože medzi zamestnávateľom a sociálnou poisťovňou ide o osobitný právny vzťah, vyplývajúci z osobitného zákona (Zákon o sociálnom poistení č. 461/2003 Z.z.).

1.35 Po zamietnutí žaloby o nároku na náhradu trov konania okresný súd rozhodol podľa §255 a §262 ods. 1 C.s.p. tak, že v spore úspešnej žalovanej priznal voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu s tým, že o výške náhrady trov konania rozhodne po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením súdny úradník.

2. Proti rozsudku okresného súdu podal odvolanie v zákonnej lehote prostredníctvom svojho právneho zástupcu žalobca. Navrhol odvolaciemu súdu, aby napadnutý rozsudok podľa §388 C.s.p. zmenil a žalobe vyhovel, alebo aby podľa §384 C.s.p. zopakoval a doplnil dokazovanie o obsahu školenia priamej obsluhy lisu, uzamykanie a vyžadovanie uzamykania prepínača lisu zamestnávateľom, o potrebe nevyhnutnosti vyberať kľúč z prepínača po jeho uzamknutí a následne vo veci rozhodol, alebo, aby podľa §389 ods.1 písm. b/, c/ C.s.p. napadnutý rozsudok zrušil a podľa §391 ods.1 C.s.p. vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie s tým, aby umožnil žalobcovi navrhnúť doplnenie dokazovania, aby toto dokazovanie súd vykonal a vec znova posúdil a rozhodol, vrátane posúdenia žaloby aj podľa ustanovení §196 ods. 2-5 Zákonníka práce. Navrhol zopakovať výsluch sporových strán, vykonať výsluch svedka F. W., autorizovaného technika BOZP, ktorý tiež školil zamestnancov žalobcu a vykonať výsluch znalca G.. G. N.. Poukázal na odvolacie dôvody v zmysle §365 ods.1 písm. b/ C.s.p. vzhľadom na nesprávny procesný postup súdu, ktorým znemožnil žalobcovi uskutočňovať jeho procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, v zmysle §365 ods. 1 písm. f/ C.s.p. vzhľadom na nesprávne skutkové zistenia súdu z vykonaných dôkazov, v zmysle §365 ods.1 písm. h/ C.s.p. vzhľadom na nesprávne právne posúdenie veci.

2.1 Názor okresného súdu o nedostatočnosti školenia je prekvapivý, ide o svojvoľné tvrdenie, ktoré nevyplýva zo žiadnych dôkazov; žalobcovi ako zamestnávateľovi nikto obsah školenia nevytkol, ani žalovaná ani inšpektorát práce v administratívnom konaní ani orgány činné v trestnom konaní ani súdni znalci. Záznam o školení je heslovitý, predstavuje len osnovu školenia a nie doslovný obsah.

2.2 Okresný súd vôbec neuvádza, na základe akých dôkazov dospel ku zisteniu ohľadom vyžadovania kontroly uzamykania prepínača. K tejto otázke sa nevyjadrovali sporové strany, ani v administratívnom konaní inšpektorát práce či pri vyšetrovaní podľa trestnoprávnych predpisov sa k tejto otázke nevyjadrovali zamestnávateľ ani zamestnanci, vypočutí ako svedkovia. Jediný, kto použil potvrdenie o tom, že prepínač nebol uzamknutý, bol inšpektor práce. Toto tvrdenie od začiatku popieral zamestnávateľ ako svojvoľné a nepravdivé. Z obsahu administratívneho spisu je zrejmé, že ide len o fikciu inšpektora, ktorý ju vyvodil z toho, že kľúč prepínača bol zasunutý v zámku. Súd teda nemôže takúto fikciu brať ako dokázaný fakt. Protokol o inšpekcii práce je len listina, ktorá podlieha hodnoteniu ako každý iný dôkaz. Samotné uzamknutie prepínača nie je v príčinnej súvislosti s pracovným úrazom. Ak je dobre nastavený pracovný režim, nemôže dôjsť k úrazu ani v prípade, kedy nebol prepínač uzamknutý. A naopak, ak je zle nastavený pracovný režim, ani uzamknutie prepínača nezabráni vzniku úrazu. Zamestnanci vrátane žalovanej boli riadne poučení o tom, že musí byť nastavený pracovný režim jednotlivé zdvihy, že to majú kontrolovať pred začatím práce aj po každom jej prerušení a tlačítka obojručného ovládania treba držať až do zastavenia barana lisu v hornej úvrati. Potvrdila to aj samotná žalovaná vo svojej výpovedi na súde.

Napriek tomu to žalovaná nedodržala a príčinou vzniku pracovného úrazu bolo to, že siahla do priestoru lisu v čase, kedy sa ešte baran lisu pohyboval. Správne nastavenie pracovného režimu bolo povinnosťou žalovanej, ktorú poznala, ovládala a podľa jej vlastných slov na pojednávaní „to mala v malíčku“. Súdni znalci z troch rôznych odborov vylúčili inú príčinu vzniku úrazu (poruchu stroja vylúčil znalec z odboru strojárstvo Ing. T., posudok číslo 02/2016, zlé organizáciu práce vylúčila znalecká organizácia JHS s.r.o. v posudku číslo 594/2015, nedostatky v zaistení BOZP vylúčil znalec v odbore BOZP Ing. N. v posudku číslo 4/2020). Z uvedených skutočností vyplýva, že napadnutý rozsudok je vecne nesprávny a arbitrárny.

2.3 Okresný súd pri postupe podľa §181 ods. 1 C.s.p. ani nikdy inokedy v priebehu konania neurčil, ktoré konkrétne skutkové tvrdenia sú medzi stranami sporné a ktoré nie. Uviedol len všeobecne, že je sporná príčina vzniku pracovného úrazu. Žalovaná nikdy nespochybnila obsah školenia ani nenamietala, že by nebola oboznámená s tým, že prepínač treba uzamknúť, alebo že by to zamestnávateľ nevyžadoval. Žalobca nemohol predpokladať, že okresný súd má v tomto smere nejaké pochybnosti a že je potrebné navrhnuť ďalšie dôkazy. Okresný súd nepožiadaval žalobcu o ďalšie skutkové tvrdenia v zmysle §150 ods. 2 C.s.p. S prihliadnutím na ucelený komplex tvrdení a dôkaznú aktivitu žalobcu ako aj pasivitu žalovanej je postup okresného súdu nesprávny a porušujúci právo na spravodlivé súdne konanie. Ak by okresný súd akýmkoľvek spôsobom dal žalobcovi najavo, že je potrebné bližšie skúmať obsah školenia zamestnankyne alebo závery znaleckých posudkov, žalobca by nepochybne využil svoje procesné práva a navrhol ďalšie dokazovanie napr. výsluch školiteľa, znalca, zamestnancov a pod.

2.4 Nesprávne skutkové zistenie rozsudku okresného súdu je obsiahnuté v bode 50. Zistenie okresného súdu, že priama obsluha lisu nebola riadnym spôsobom poučená a oboznámená s tak významným bezpečnostným prvkom lisu, ktorým je prepínač pracovného režimu lisu, nemá oporu vo vykonaných dôkazoch, je v rozpore s názorom súdneho znalca bez riadneho odôvodnenia. Táto otázka nebola medzi stranami sporná. Ak súd považoval za potrebné sa podrobnejšie touto otázkou zaoberať, mal postupovať podľa §150 ods. 2 C.s.p.. Rovnako aj otázka, že priama obsluha lisu nebola oboznámená s tým, že po nastavení prepínača lisu na zvolený spôsob ovládania je potrebné prepínač vždy uzamknúť; aj toto tvrdenie okresného súdu je úplne svojvoľné bez akéhokoľvek dôkazu, nikto to nikdy nepovedal, ani samotná žalovaná; ani táto otázka nebola medzi stranami sporná. Aj ďalšie tvrdenie okresného súdu nemá vo vykonaných dôkazoch oporu a síce, že zahrnutie prepínača ako bezpečnostný prvok zamestnávateľ nevyžadoval a preukázateľne žalovanú s týmto neoboznámil.

2.5 Nesprávne právne posúdenie spočíva v tom, že okresný súd nesprávne aplikoval ustanovenie §196 ods.1 písm. a/ ZP a vôbec neaplikoval ustanovenia §196 ods. 2-5 Zákonníka práce. Ani jednou vetou okresný súd nehodnotí, či a aký podiel mala na vzniku pracovného úrazu žalovaná. Za príčinu úrazu žalovanej okresný súd označil nesprávny pracovný režim, ako aj to, že tento mala žalovaná zamestnankyňa zakázaný. Okresný súd musí skúmať prípadnú čiastočnú liberáciu zamestnávateľa aj v prípade, ak sa domáha úplnej liberácie. Musí vždy skúmať aj prípadnú mieru zamestnanca a musí sa k tejto otázke vyjadriť. V tomto smere chýba akékoľvek odôvodnenie a rozsudok je nepreskúmateľný. Aj keby boli dokázané tie pochybenia zamestnávateľa, ktoré tvrdí súd a žalobca ich popiera, žalobu by mohol súd zamietnuť iba v prípade, kedy tieto pochybenia boli jedinou príčinou vzniku úrazu a žalovaná zamestnankyňa by nemala žiadny podiel na vzniku úrazu. Za súčasť právneho posúdenia žalobca považuje aj posúdenie otázky, či kľúč po uzamknutí prepínača lisu je potrebné a nevyhnutné z prepínača vybrať. V tomto smere súd oponuje znalcovi s poukazom na technický pasport stroja, vyhotovený jeho výrobcom; takýto dokument nie je právnou normou. Súd sa odvoláva na to, že z jeho znenia nevyplýva, že by kľúč mohol byť počas výkonu práce zasunutý v zámku. Žalobca tvrdí, že z jeho znenia nevyplýva ani to, že by zasunutý byť nemohol; považuje to za otázku výkladu. Vzhľadom na konkrétne pomery na pracovisku argumentácia súdu neobstojí. Nie je dôležité, koľko je na pracovisku zamestnancov; dôležité je to, kto má kľúč po celý čas pod kontrolou. Lis bol umiestnený pri stene a po celý čas výkonu práce sa nachádzal v zornom poli obsluhy lisu, bez jej vedomia nikto nemôže na kľúč siahnuť. V spojitosti s povinnosťou obsluhy lisu kontrolovať správne nastavenie pracovného režimu pred každým začatím práce nie je vôbec potrebné počas výkonu práce kľúč z prepínača vybrať. Kľúč má pod sústavnou kontrolou priama obsluha lisu, ktorá je zodpovedná za určovanie spôsobu ovládania lisu.

2.6 Správne právne posúdenie podľa žalobcu je, že v prvom rade treba správne identifikovať, čo je príčinou vzniku pracovného úrazu a to potom právne posúdiť. Bezprostrednou príčinou vzniku úrazu je siahnutie ruky zamestnanca do pracovného priestoru lisu v čase, keď sa ešte baran lisu pohyboval. Toto nie je medzi stranami sporu sporné. Za uvedený faktický úkon žalovanej žalobca nenesie žiadnu zodpovednosť, lebo takýto pracovný postup výslovne žalovanej zakázal v rámci školenia BOZP a aj v rámci určenia technologického postupu prác. V tejto súvislosti žiadne nedostatky školení nevytýka ani okresný súd. Bezprostredná príčinná súvisí aj s nastavením príslušného pracovného režimu stroja. Pracovný režim nastavovala žalovaná a nie žalobca, teda ani za tento úkon žalovanej žalobca

nenesie žiadnu zodpovednosť. Aj nastavenie správneho pracovného režimu bolo obsahom školení a technologického postupu. Ani v tejto súvislosti žiadne nedostatky školeniu súd nevyčíta. Uzamknutie alebo neuzamknutie polohy prepínača pracovných režimov nie je v žiadnej príčinnej súvislosti so vznikom pracovného úrazu. Vysunutie alebo nevysunutie kľúča z prepínača pracovných režimov nie je v príčinnej súvislosti so vznikom úrazu. Ak je správny režim, k úrazu nedôjde ani pri zasunutom kľúči. Ak je nesprávny režim, tak úrazu nezabráni ani vysunutie kľúča. Ako je uvedené v znaleckom posudku, k uzamknutiu prepínača dôjde otočením kľúča, teda prepínač je uzamknutý aj vtedy, keď je kľúč zasunutý v zámku. Žalobca celý život pracuje v strojárskych prevádzkach a vždy a všade sa to tak robilo a robí. Na ilustráciu predložil ním vyhotovené fotografie u zahraničných i domácich obchodných partnerov, z ktorých jasne vidieť, že kľúče odomykania prepínačov režimov sú zasunuté počas chodu prevádzky v zámkoch, obsluha ich nevyberala, ale má ich pod kontrolou.

2.7 Jedinou príčinou úrazu je konanie žalovanej ako zamestnankyne, ktorá svojim zavinením porušila predpisy a pokyny na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, hoci s nimi bola riadne a preukázateľne oboznámená a ich znalosť a dodržiavanie sa sústavne vyžadovali a kontrolovali. Z uvedených skutočností vyplýva, že žalobca sa zbavil zodpovednosti za škodu spôsobenú pri pracovnom úraze žalovanej dňa 22.09. 2015 v celom rozsahu v zmysle §196 ods. 1 písm. a/ Zákonníka práce.

2.8 Žalobca sa nikdy nebránil objektívnej zodpovednosti za prípadné pracovné úrazy. Pokiaľ mu chcú pripísať aj dôsledky porušenia povinností, tak voči tomu má zásadné námietky, najmä ak je to svojvoľné bez opory v dôkazoch. Okresný súd prehnal ochranu slabšej strany, za ktorú je zo zákona považovaný zamestnanec a skôr postupoval ako advokát žalovanej, než ako nestranný sudca. Úlohu kľúča prepínača pracovných režimov okresný súd precenil, pretože ten kľúč má zabrániť náhodnému nechcenému prepnutiu. V žiadnom prípade však nemôže zabrániť omylu pri vedomom prepínaní pracovného režimu. V danom prípade došlo ku vedomému narábaniu s prepínačom a nie ku nechcenému náhodnému prepnutiu. Zlyhanie žalovanej nemohol žalobca zabrániť a nemôže niesť zodpovednosť zaň.

3. Žalovaná sa k odvolaniu žalobcu nevyjadřila.

4. Krajský súd, ako súd odvolací, vec preskúmal v rozsahu ustanovenia §379 C.s.p. (viazanosť rozsahom odvolania), §380 C.s.p. (viazanosť odvolacími dôvodmi), §383 C.s.p. (viazanosť skutkovým stavom) bez nariadenia pojednávania podľa §385 C.s.p. a odvolaním napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie v zmysle §387 ods.1,2 C.s.p. v plnom rozsahu potvrdil z nasledovných dôvodov:

5. Podľa §387 ods.1,2 C.s.p. odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

6. Odvolanie žalobcu nie je dôvodné. Odvolací súd súhlasí s výrokom aj dôvodmi odvolaním napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie. Ustanovenie §387 ods. 1, 2 C.s.p. umožňuje odvolaciemu súdu obmedziť sa vo svojom odôvodnení len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti ďalšie dôvody. Krajský súd sa stotožňuje s dôvodmi okresného súdu a na tieto v plnom rozsahu odkazuje. Všetky vykonané dôkazy našli adekvátnu odozvu vo vypracovanom rozhodnutí, sú odpoveďou na odvolacie námietky žalobcu; okresný súd z vykonaného dokazovania dospel ku správnym skutkovým záverom a tiež ku správnym záverom právnym.

7. Zo spisového materiálu je zistiteľné, že žalovaná pracovala u žalobcu na základe písomnej pracovnej zmluvy na dobu určitú od 01.05.2015 do 22.12.2015 v pracovnej pozícii strojárskeho robotníka s miestom výkonu práce M.-M. XXX. Podľa pracovnej náplne obsluhovala a vykonávala okrem iného lisovanie na výstredníkových a hydraulických lisoch; vyberala výlisok z lisu: pri tomto pracovnom postupe sa nezlisovaná zostava vloží do lisovacieho nástroja, skontroluje sa uloženie všetkých troch dielov a dvojručným spustením lisu sa zostava zlisuje, pričom lisovanie sa vykonáva v režime jednotlivých zdvihov. Po zlisovaní zostavy a zastavení barana v hornej východzej polohe sa výlisok rukou vyberie z lisu a odloží na stranu na ďalšie spracovanie. Dňa 22.09.2015 žalovaná utrpela ťažký úraz, keď sa jej zasekol baran pri lisovaní, ktorú chybu nevedela sama odstrániť, preto požiadala o pomoc kolegyňu P. N., sediacu za ňou, ktorá chybu odstránila a lis sfunkčnila. Žalovaná pokračovala v práci na lise a urobila ešte niekoľko kusov výlisokov, keď vo chvíli, keď po zdvihu barana vyberala pravou rukou výlisok z lisovacieho stroja, sa neočakávane spustil režim opakovaných zdvihov lisu a došlo ku devastačnému poraneniu prstov pravej ruky žalovanej v lisovacom nástroji. Aj keď hneď po prvom zdvihu poranenú ruku z lisu vytiahla, pričom lis sa stále opakovane zdvíhal a zastavila ho až P. N., stojaca 2 - 3 metre od lisu na ľavej strane, došlo ku devastačnému poraneniu jej pravej ruky. Po úraze jej poskytli kolegovia

prvú pomoc, P. S. starší ju odviezol svojím motorovým vozidlom do nemocnice v Žiari nad Hronom , kde po vykonanom operačnom zákroku zostala hospitalizovaná, pretože pri úraze utrpela stratu prstov pravej ruky.

7.1 Žalobca neprivolal políciu ani obratom neoznámil prípad na inšpektoráte práce; miesto nehody nezdokumentoval.

7.2 Po neskoršom nahlásení udalosti inšpektorátu práce žalobcom i žalovanou inšpektorát práce po prešetrení udelil žalobcovi pokutu; rozhodnutie nadriadený orgán pre nepreskúmateľnosť zrušil a vec vrátil Inšpektorátu práce v Banskej Bystrici na ďalšie konanie a nové rozhodnutie; po doplnení dokazovania IP opätovne rozhodol o uložení pokuty, ktoré rozhodnutie nadriadený Národný inšpektorát práce v Košiciach potvrdil. Uvedené rozhodnutie žalobca napadol správnu žalobou na krajskom súde, ktorý obidve rozhodnutia inšpektorátu práce ako nezákonné zrušil a vec vrátil orgánu verejnej správy nižšieho stupňa na ďalšie konanie. Po vrátení veci krajským súdom inšpektorát práce správne konanie pre uplynutie subjektívnej lehoty na uloženie pokuty zastavil.

7.3 Zo spisu tiež vyplýva, že na Okresnom súde Žiar nad Hronom prebiehajú ďalšie dve konania (27Cb/4/2019, 9Cb/3/2019) aktuálne prerušené do skončenia tohto pracovnoprávneho sporu, z dôvodu uplatnenia nároku na náhradu škody podľa zákona o sociálnom poistení, vzniknutej výplatom dávok žalovanej na invalidnom dôchodku v dôsledku zavineného protiprávneho konania tretími osobami a titulom vyplatených dávok nemocenského poistenia žalovanej.

7.4 Okrem týchto súdnych sporov prebiehalo na Okresnom súde Zvolen aj konanie žalobcu voči žalovanej o určenie, že sa zbavuje zodpovednosti za škodu, spôsobenú pri pracovnom úraze žalovanej dňa 22.09.2015, ktoré bolo zastavené v celom rozsahu z dôvodu existencie prekážky veci začatej, pretože žalovaná, v procesnom postavení žalobkyne, sa domáhala voči žalobcovi, v procesnom postavení žalovaného, určenia, že miera zodpovednosti zamestnávateľa za pracovný úraz, ktorý utrpela dňa 22.09.2015, je v rozsahu 100 %. Svoju žalobu však pred zahájením prvého pojednávania zobrala v celom rozsahu späť z dôvodu ustálenia predmetu sporu znaleckým posudkom, predloženým zamestnávateľom, a konanie bolo zastavené.

7.5 Zo spisu okresného súdu je tiež zistiteľné, že v predmetnej veci bolo vedené trestné konanie, ktoré bolo zastavené, lebo skutok, pre ktorý bolo začaté trestné stíhanie, nie je trestným činom a nebol ani dôvod na postúpenie veci.

7.6 Po vykonaní dokazovania okresný súd žalobu ako nedôvodnú zamietol, pretože považoval za nepochybne preukázané, že žalobca neunesol dôkazné bremeno preukázania, že za škodu spôsobenú pri pracovnom úraze žalovanej nezodpovedá v žiadnom rozsahu, teda nepreukázal, že by sa tejto zodpovednosti zbavil.

7.7 Uvedený rozsudok napadol odvolaním v celom rozsahu žalobca.

8. Krajský súd súhlasí s názorom okresného súdu o tom, že žalobca nie je dôvodná. Závery okresného súdu zodpovedajú zistenému skutkovému stavu a jeho posúdenie veci po právnej stránke je správne.

9. Odvolateľom namietané procesné pochybenie okresného súdu v podobe neposkytnutia predbežného právneho názoru v zmysle §181 ods.2 C.s.p. neobstojí. Sporový procesný poriadok v uvedenom ustanovení stanovuje súdu povinnosť určiť, ktoré skutkové tvrdenia považuje medzi stranami za sporné, ktoré za nesporné, ktoré dôkazy vykoná a ktoré nevykoná, stanovuje povinnosť uviesť svoje predbežné právne posúdenie veci. Obligatorne určenie sporných a nesporných skutkových tvrdení zo strany súdu a obligatorne predbežné právne posúdenie veci sú prostriedkom na predídanie tzv. prekvapivých súdnych rozhodnutí.

9.1 Zo zápisnice o pojednávaní zo dňa 13.02.2020 vyplýva, že po výsluchoch strán sporu, resp. po vyjadrení právneho zástupcu žalobcu konajúca sudkyňa okresného súdu, postupujúc v zmysle §181 ods.2 C.s.p., uviedla, že nepovažuje za sporné, že žalovaná v rozhodnom období bola zamestnankyňou žalobcu, že pri výkone práce došlo k jej pracovnému úrazu, keď vyberala materiál z lisu, ktorý obsluhovala a ktorý jej zachytil pravú ruku, že došlo pri tomto pracovnom úraze ku devastačnému poraneniu jej pravej ruky a traumatickej amputácii troch prstov. Sporná je príčina vzniku pracovného úrazu, keďže žalobca tvrdí, že žalovaná svojím zavinením porušila predpisy a pokyny na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, hoci bola s nimi riadne a preukázateľne oboznámená, pričom sa ich znalosť a dodržiavanie sústavne kontroluje, naproti tomu žalovaná tvrdí, že za pracovný úraz nezodpovedá, keďže ho nezavinila. Za primárnu považoval okresný súd otázku liberácie žalobcu ako zamestnávateľa od objektívnej zodpovednosti za škodu v zmysle §196 ods. 1 písm. a/ Zákonníka práce; okresný súd vykoná všetky dôkazy, navrhnuté žalobcom a keďže žalovaná má postavenie slabšej strany sporu, vykoná aj také dôkazy, ktoré neboli navrhnuté. Súčasne okresný súd poučil

žalovanú o možnosti obrátiť sa na centrum právnej pomoci o určenie advokáta v prípade, žeby splnila podmienky na jeho pridelenie. Okresný súd teda neporušil ani ustanovenie §319 C.s.p., keď vykonal všetky dôkazy, navrhované stranami, a potreba vykonania ďalších dôkazov z konania nevyplývala, ani vykonanie ďalších dôkazov žalobca nenavrhol. V odvolacom konaní dôkazy, navrhnuté až po rozhodnutí okresného súdu žalobcom, neumožňujú akceptovať procesné predpisy ani na ochranu slabšej strany, a už vôbec na ochranu strany silnejšej (strana žalobcu), navyše zastúpenej advokátom. 10. Ďalšia odvolacia námietka žalobcu spočívala v tom, že okresný súd nesprávne aplikoval ustanovenie §196 ods.1 písm. a/ ZP a vôbec neaplikoval ustanovenia §196 ods. 2-5 Zákonníka práce, v čom spočíva nesprávne právne posúdenie, keďže okresný súd ani jednou vetou nehodnotil, či a aký podiel mala na vzniku pracovného úrazu žalovaná, len označil za príčinu úrazu žalovanej nesprávny pracovný režim, ktorý mala ako zamestnankyňa zakázaný.

10.1 Ani táto odvolacia námietka nie je dôvodná.

10.2 Krajský súd v zhode s okresným súdom poukazuje na to, že Zákonník práce v §196 upravuje, že zamestnávateľ sa celkom zbaví zodpovednosti, ak preukáže, že jedinou príčinou škody zamestnanca bola skutočnosť, že škoda bola spôsobená tým, že postihnutý zamestnanec svojím zavinením porušil právne alebo ostatné predpisy či pokyny na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, hoci bol s nimi riadne a preukázateľne oboznámený a ich znalosť a dodržiavanie sa sústavne vyžadovali a kontrolovali, alebo škodu si spôsobil postihnutý zamestnanec pod vplyvom alkoholu, omamných látok alebo psychotropných látok a zamestnávateľ nemohol škodu zabrániť; zamestnávateľ sa zbaví zodpovednosti sčasti, ak preukáže, že postihnutý zamestnanec porušil svojím zavinením právne alebo ostatné predpisy, alebo pokyny na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, hoci s nimi bol riadne a preukázateľne oboznámený, a že toto porušenie bolo jednou z príčin škody, a ak jednou z príčin škody bolo, že zamestnanec bol pod vplyvom alkoholu, omamných látok alebo psychotropných látok, resp. ak zamestnancovi vznikla škoda preto, že si počínal v rozpore s obvyklým spôsobom správania sa tak, že je zrejmé, že hoci neporušil právne predpisy alebo ostatné predpisy, alebo pokyny na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, alebo osobitné predpisy, konal ľahkomyseľne a musel si pritom byť vzhľadom na svoju kvalifikáciu a skúsenosti vedomý, že si môže privodiť ujmu na zdraví. Ak sa zamestnávateľ zbaví zodpovednosti sčasti, určí sa časť škody, za ktorú zodpovedá zamestnanec, podľa miery jeho zavinenia; pri posudzovaní, či zamestnanec porušil právne predpisy alebo ostatné predpisy na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci alebo osobitné predpisy, nemožno sa dovolávať len všeobecných ustanovení, podľa ktorých si má každý počínať tak, aby neohrozil svoje zdravie a zdravie iných; za ľahkomyseľné konanie nemožno považovať bežnú neopatrnosť a konanie vyplývajúce z rizika práce.

10.3 Z uvedeného vyplýva, že ustanovenie §196 ZP taxatívne vymenúva liberačné dôvody, preukázaním ktorých sa môže zamestnávateľ úplne alebo čiastočne zbaviť svojej zodpovednosti za škodu na zdraví zamestnanca, založenej na objektívnom princípe; tieto dané liberačné dôvody nemožno rozširovať. Zákonník práce pozná ako dôvod pre liberáciu zamestnávateľa výlučne len dva prípady preukázaného a zavineného protiprávneho konania zamestnanca, pričom toto konanie zamestnanca je potom v závislosti od rozsahu liberácie jedinou príčinou (úplná liberácia) alebo jednou z viacerých príčin (čiastočná liberácia) vzniku škody na strane zamestnanca. Pri prvom liberačnom dôvode musí zamestnávateľ preukázať, že postihnutý zamestnanec svojím konaním porušil právne alebo ostatné predpisy a pokyny na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, pričom v prípade porušenia pokynov na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci musí zamestnávateľ preukázať, že také pokyny boli zamestnancovi riadne uložené; musí preukázať, že postihnutý zamestnanec zaviniť porušenie uvedených povinností, a to minimálne svojou nebanalitou, spočívajúcou vo vedomosti zamestnanca alebo objektívne očakávaného predpokladu vedomosti vzhľadom na osobné pomery zamestnanca, že svojím konaním porušuje určitý právny alebo iný predpis, alebo pokyn, s tým, že zamestnanec sa bez primeraných dôvodov spoliehal na to, že jeho konanie zostane bez následkov, musí preukázať, že sústavne vyžadoval a kontroloval znalosť a dodržiavanie povinností, ktoré zamestnanec porušil a tiež, že existuje priama a výlučná príčinná súvislosť medzi porušením povinností a vznikom ujmy na zdraví zamestnanca. Pojem bezpečnostné predpisy treba vykladať širšie a považovať za ne nielen všeobecne záväzné predpisy na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, ale aj všetky predpisy, ktoré upravujú otázky ochrany života a zdravia; ide najmä o technické normy a predpisy. Pokynom na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci je konkrétny adresný pokyn nadriadeného zamestnanca (jednému alebo viacerým zamestnancom), ktorý sa týka ochrany života a zdravia. Na dosiahnutie úplnej liberácie je zamestnávateľ povinný preukázať, že konanie zamestnanca bolo jedinou a priamou príčinou ujmy na zdraví, t.j. pracovného úrazu, alebo podmienok, za ktorých vzniká choroba z

povolenia, to znamená, že ujma na zdraví nebola ovplyvnená žiadnou inou okolnosťou, ako porušením povinností na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia zo strany zamestnanca.

10.4 Pri druhom liberačnom dôvode musí zamestnávateľ preukázať, že postihnutý zamestnanec konal pod vplyvom alkoholu, omamných látok alebo psychotropných látok, existenciu priamej a výlučnej príčinnej súvislosti medzi ujmou na zdraví zamestnanca a konaním zamestnanca ovplyvneným požitím alkoholu, omamných látok alebo psychotropných látok a že zamestnávateľ nemohol škodu zabrániť. Požitie alkoholu, omamných látok alebo psychotropných látok a konanie pod ich vplyvom musí byť jedinou príčinou ujmy na zdraví, a to bez ohľadu na to, ako sa zamestnanec dostal do stavu ovplyvneného alkoholom, omamnými alebo psychotropnými látkami a bez ohľadu na množstvo požitých látok.

10.5 Liberačné dôvody a preukazovanie predpokladov na ich uplatnenie si vyžaduje rozsiahle dokazovanie, keďže zisťovanie priamosti a výlučnosti príčinnej súvislosti si vyžaduje podrobné zistenie skutkového stavu.

10.6 Pre čiastočnú liberáciu z dôvodu, že zamestnanec svojím zavinením porušil právne predpisy alebo ostatné predpisy, alebo pokyny na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, sa nevyžaduje, aby zamestnávateľ preukázal, že znalosť a dodržiavanie týchto predpisov a povinností z nich vyplývajúcich neustále vyžadoval a kontroloval, ale postačí, ak zamestnávateľ preukáže, že postihnutého zamestnanca s predpismi a povinnosťami z nich vyplývajúcimi riadne a preukázateľne oboznámil. Pre čiastočnú liberáciu z dôvodu, že zamestnanec si ujmu na zdraví privodil konaním ovplyvneným požitím alkoholu, omamných alebo psychotropných látok, zamestnávateľ nemusí preukázať, že nebolo v jeho možnostiach zabrániť tomu, aby si zamestnanec pod vplyvom opitosti privodil ujmu na svojom zdraví. Pri oboch dôvodoch čiastočnej liberácie bude zamestnávateľ úspešný, ak preukáže, že porušenie právnych povinností zamestnancom, resp. konanie v opitosti, príp. pod vplyvom omamných alebo psychotropných látok bolo aspoň jednou príčinou vzniku ujmy na zdraví zamestnanca.

10.7 Tretí dôvod pre čiastočnú liberáciu zamestnávateľa spočíva v povinnosti zamestnávateľa preukázať, že zamestnanec si počínal v rozpore s obvyklým spôsobom správania sa, zamestnanec konal ľahkomyselne, existuje príčinná súvislosť medzi konaním zamestnanca a vznikom ujmy na zdraví a že existuje zavinenie zamestnanca.

10.8 Hoci Zákonník práce nedefinuje, aké konanie sa považuje za ľahkomyselné, možno povedať, že zamestnanec koná ľahkomyselné, keď s ohľadom na svoje vedomosti a skúsenosti neodôvodnene riskuje, že si svojím konaním zapríčini ujmu na zdraví, pričom konanie zamestnanca samo osebe nemusí byť porušením predpisov a pokynov o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci; ľahkomyselnosťou nie je bežná neopatrnosť a konanie vyplývajúce z rizika, ktoré prináša konkrétna práca. Dôkazným bremenom preukázania, že u postihnutého zamestnanca išlo o ľahkomyselné počínanie si, a teda že u neho bolo možné objektívne očakávať určité vedomosti a zručnosti s ohľadom na dosiahnutú kvalifikáciu a skúsenosti, je zaťažený zamestnávateľ.

10.9 Zákonník práce určuje zásadu, ktorá sa použije pre stanovenie rozsahu náhrady škody pri čiastočnom liberovaní zamestnávateľa. Rovnako ako v prípade vyvinenia zamestnanca zo zodpovednosti za škodu spôsobenú zamestnávateľovi podľa §187 Zákonníka práce, aj v prípade, že sa zamestnávateľ čiastočne zbaví svojej objektívnej zodpovednosti za škodu na zdraví zamestnanca, na určenie rozsahu škody, za ktorú nesie zodpovednosť poškodený zamestnanec, je smerodajný rozsah podielu zavinenia zamestnanca na jeho ujme na zdraví. Rozhodujúcim kritériom sú okolnosti na strane zamestnanca. Stanovením miery zavinenia zamestnanca sa určí tá časť škody, za ktorú si bude sám sebe zodpovedať zamestnanec, a teda nebude sa mu nahrádzať. Zákonník práce určuje minimálnu výšku náhrady škody, ktorú zamestnávateľ poskytne poškodenému zamestnancovi, ak sa zamestnávateľ čiastočného zbaví zodpovednosti preto, že sa preukáže, že zamestnanec utrpel ujmu na zdraví v dôsledku vlastného počínania v rozpore s obvyklým spôsobom správania sa tak, že je zrejmé, že vzhľadom na jeho kvalifikáciu a skúsenosti si musel byť vedomý toho, že si môže privodiť ujmu na zdraví. V takom prípade Zákonník práce zaručuje zamestnancovi nárok na náhradu škody minimálne vo rozsahu 1/3 utrpenej škody.

11. Okresný súd nepochybil, keď v prejednávanej veci skúmal v zmysle žaloby a v súlade so zákonom prípady preukázaného a zavineného protiprávneho konania zamestnanca - žalovanej, ktoré by mohlo byť v závislosti od rozsahu liberácie jedinou príčinou (úplná liberácia) alebo jednou z viacerých príčin (čiastočná liberácia) vzniku škody na strane zamestnanca. Vykonal rozsiahle dokazovanie a podrobne zistil skutkový stav veci; nezistil dôvody na použitie ustanovenia §196 ods.1 ZP ani §196 ods.2 ZP a správne žalobu v plnom rozsahu zamietol. Odvolací dôvod v zmysle §365 ods.1 písm. h/ C.s.p. v prejednávanej veci nie je daný.

12. Žalobca namieta nesprávne skutkové zistenia v bode 50 odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie; uvádza však len, že konštatované skutkové tvrdenia neboli medzi stranami sporné a pokiaľ súd považoval za potrebné podrobnejšie sa týmito otázkami zaoberať, mal postupovať v súlade s §150 ods.2 C.s.p. (č.l. 226 spisu).

12.1 Žalobca si odporuje: na jednej strane tvrdí, že neboli sporné skutočnosti, uvedené v bode 50 rozsudku okresného súdu, na druhej strane má za to, že okresný súd mal podrobnejšie zisťovať skutkový stav, konštatovaný v tomto bode rozsudku okresného súdu.

12.2 Krajský súd v kontexte podaného odvolania, ktoré v tomto smere odkazuje na ustanovenie §365 ods.1 písm. f/ C.s.p., nevidiac naplnenie uvedeného odvolacieho dôvodu, považoval aj túto odvolaciu námietku za nedôvodnú.

13. Pre úplnosť krajský súd poznamenáva, že žalobca v odvolaní nešpecifikoval ani odvolací dôvod v zmysle §365 ods.1 písm. b/ C.s.p. Obsahom tohto odvolacieho dôvodu vo všeobecnosti je nesprávny procesný postup súdu, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožní strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Tento odvolací dôvod je potrebné vykladať eurokonformne s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva, ktorá predpokladá, že v tomto prípade ide o porušenie procesných práv a nie hmotnoprávných nárokov strán. Ochrana ohrozených alebo porušených práv a právom chránených záujmov musí byť spravodlivá a účinná tak, aby bol naplnený princíp právnej istoty. Právna istota je stav, v ktorom každý môže legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý v súlade s ustálenou rozhodovacou praxou najvyšších súdnych autorít, a ak takejto ustálenej rozhodovacej praxe niet, aj stav, v ktorom každý môže legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý spravodlivo. Ak sa spor na základe prihladenia na prípadné skutkové a právne osobitosti prípadu rozhodne inak, každý má právo na dôkladné a presvedčivé odôvodnenie tohto odklonu. Podľa čl. 46 Ústavy SR sa každý môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde. Podľa čl. 48 Ústavy SR má každý právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietahov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom.

13.1 Keďže odvolateľ nekonkretizoval a nešpecifikoval uvedený odvolací dôvod na dôvody rozsudku okresného súdu v prejednávanej veci, krajský súd sa ním bližšie nezaoberal; považuje však za potrebné uviesť, že rozsudok okresného súdu je súladný s §220 ods.2 C.s.p.. Najvyšší súd SR v uznesení z 15.07.2010, sp.zn. 5 Cdo 106/2010 uviedol, že to, že právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia patrí medzi základné zásady spravodlivého súdneho procesu, jednoznačne vyplýva z ustálenej judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva. Judikatúra tohto súdu nevyžaduje, aby na každý argument strany, aj na taký, ktorý je pre rozhodnutie bezvýznamný, bola v odôvodnení rozhodnutia daná odpoveď. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (Ruiz Torija proti Španielsku z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-A, s. 12, § 29; Hiro Balani proti Španielsku z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-B; Georgiadis proti Grécku z 29. mája 1997; Higgins proti Francúzsku z 19. februára 1998).

13.2 Krajský súd má za to, že okresný súd v prejednávanej veci vo svojom rozsudku dal odpoveď na zásadné otázky, ktoré viedli k jeho rozhodnutiu, ktorým žalobu na určenie miery zodpovednosti za pracovný úraz žalovanej u žalobcu, ako jej zamestnávateľa, v plnom rozsahu zamietol. Vyplýva z neho, čo bolo príčinou pracovného úrazu žalovanej, ako aj to, že žalobca sa svojej zodpovednosti za vznik úrazu nezbavil, a to ani čiastočne.

13.3 Preto odvolací súd rozsudok prvoinštančného súdu, nevidiac dôvody na jeho zmenu (§388 C.s.p.) alebo zrušenie (§389 C.s.p.) v plnom rozsahu v zmysle §387 ods.1,2 C.s.p. potvrdil, a to aj vo výroku o trovách konania, ktorý osobitne odvolaním nebol napadnutý, ale bol krajským súdom preskúmaný ako výrok súvisiaci (§379 písm. a/ C.s.p.).

14. O trovách odvolacieho konania krajský súd rozhodol podľa §255 ods. 1 C.s.p. v spojení s §262 ods. 1 C.s.p. za použitia §396 ods. 1 C.s.p. O výške trov konania pred odvolacím súdom rozhodne súdny úradník okresného súdu podľa §262 ods. 2 C.s.p.

15. Senát krajského súdu prijal toto rozhodnutie pomerom hlasov 3 : 0 (§393 ods. 2 veta druhá C.s.p.).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C.s.p.); dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) CSP (§ 421 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 CSP nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 C.s.p.); na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii; ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.); dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom; dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.); povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C.s.p.).